

Brezel 1870 ha Kamp Conlie

fichenn dielloù

1

Diell 1a

Evit klokaat aozadur an adlu e voe savet unnek kamp-stummañ evit ar baotred kevodet, a oa tonket da vout rann vrasañ an adlu : e Saint-Omer, Cherbourg, La Rochelle, Les Alpines (lez Aix-en-Provence), Nevers, Bordeaux, Clermont-Ferrand, Toulouse, Montpellier, Sathonay (lez Lyon), Conlie (lez Le Mans)...

Hini La Rochelle a voe leviet gant ur c'hazetenner, an Ao. Léonce Détrouyat, ha hini Conlie gant ur prefed polis, an Ao. de Keratry, tec'het nevez zo eus Pariz war ur bellenn.

Paul Bondonis, *Histoire de la révolution de 1870-1871 et des origines de la troisième République*, 1888

Diell 1b

Gwarded-red breizhat, 1870

<http://recherches.historiques-leconquet.over-blog.com>

Diell 2

« Ne c'helled ket eno ober ur c'hammed hep sankañ er fank betek kreiz e c'har. N'eo ket hepken ne c'helled ket ober ar pleustradegoù ret, met al labourioù a ezhomm da fardañ boued, da gas dour, koad ha plouz zoken a zo diaes-kenan. Gleb-par-teil eo pep tra dindan an teltennoù, ha darn anezho zo bet beuzet gant an dour zoken... »

Arthur de la Borderie, 1873

Diell 3

« E-keit ha ma padas ar c'hamp-se, eus ar 6 du 1870 betek ar 7 genver 1871, diwar an 60000 den a dremenas eno, e voe kaset d'ar c'hlañvvaoù 1942 glañvour, 143 marv en o zouez (88 gant ar vrec'h, 55 ar re all gant ar flus pe kleñvedoù all), 1433 a voe douget kuit, 208 disluet, 70 ezfredet... »

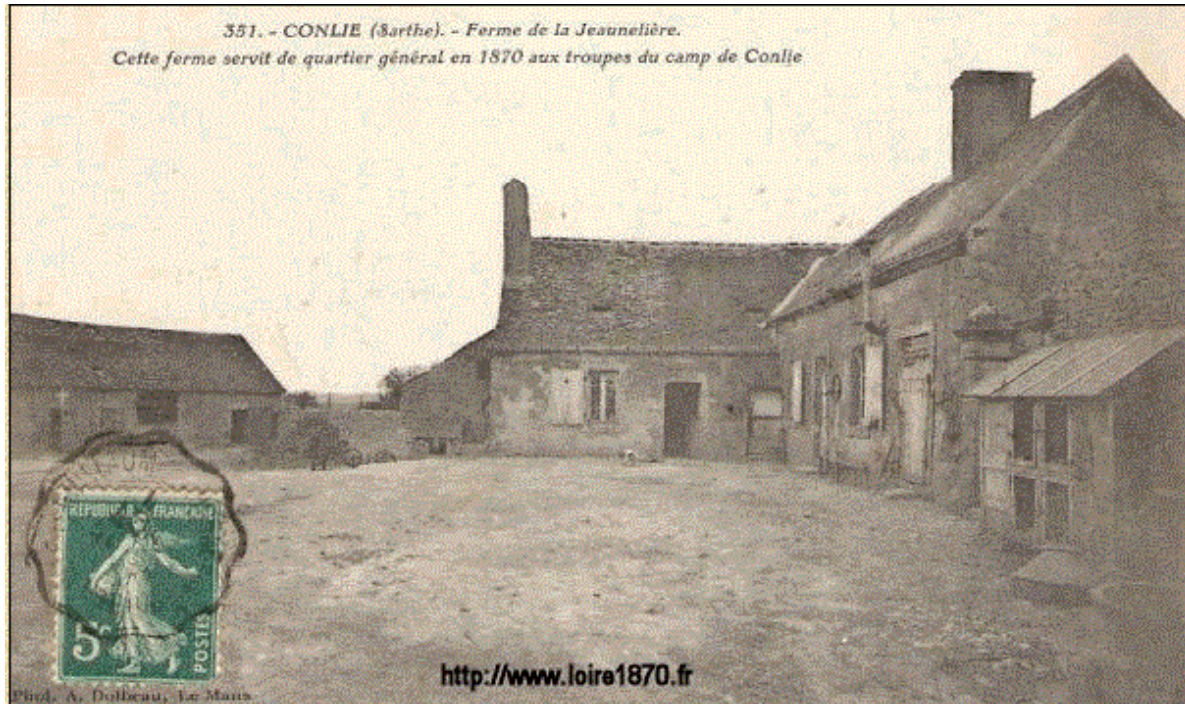
Mammenn : daneveller ar gwazerezh yec'hedel meneget gant Henri Monnié, kevoded eus an Naoned. (<http://www.loire1870.fr>)

Brezel 1870 ha Kamp Conlie

fichenn dielloù

2

Diell 4

Conlie - Atant La Jaunelière, lakaet da benngarter evit bagadoù kamp Conlie e 1870 [www.loire1870.fr]

Brezel 1870 ha Kamp Conlie

fichenn dielloù

3

Diell 5

*Dédié à Maître Gambetta
Par un mobilisé du Morbihan*

Qui nous avait levés dans le Mois-noir
– Novembre –
Et parqués comme des troupeaux
Pour laisser dans la boue, au Mois-plus-noir
– Décembre –
Des peaux de mouton et nos peaux !

Qui nous a lâchés là : vides, sans espérance,
Sans un levain de désespoir !
Nous entre-regardant, comme cherchant la France...
Comiques, faisant peur à voir !

– Soldats tant qu'on voudra !... soldat est donc un être
Fait pour perdre le goût du pain ?...
Nous allions mendier ; on nous envoyait paître :
Et... nous passions à la fin !

– S'il vous plaît : Quelque chose à mettre dans nos bouches ?...

(...)

On eût dit un radeau de naufragés. – Misère –
Nous crevions devant l'horizon.
Nos yeux troubles restaient tendus vers une terre...
Un cri nous montait : Trahison !

...

Tristan Corbière
La pastorale de Conlie, 24 mae 1873

Brezel 1870 ha Kamp Conlie

fichenn dielloù

4

Diell 6 : Primskridoù brezel

Le Mans, 23 du, 1 e 05 noz

Maodiern Brezel da Benngadour Keratry, Conlie

Lavaret ez eus din hoc'h eus goulennet ar bagonioù hag an trenioù evit 3 eur. Un dale spontus eo. Mard ho pije lusket abretoc'h e vije tost echu bremañ. Bremañ ez eo ret din e ampellat peogwir 'm eus ezhomm da gas ar bagonioù hag ar mekanikoù da La Hutte da zegas ac'hann bagadoù ar penngadour Jaurès a zo krog-ouzh-krog hag a zo da lakaat e goudor kousto pe gousto. Gwezhiad La Hutte echu e krogfomp kerkent gant ho hini. Adal bremañ e kasomp deoc'h ar bagonioù ho po ezhomm da gargañ ho kanolioù. Lakait aozañ ho kwazed.

Sinet : Leon Gambetta

Primskrid n° 55

Eus Le Mans, d'an 24 du, 4 e 05 beure

Maodiern Brezel da Rener kanolierezh, Roazhon.

E sell da harpañ nep krogadenn nevez ha da virout ouzh nep treuzintet, e roan urzh groñs deoc'h da na reiñ mann, na danvez na pourvez, d'an A° de Keratry pe d'e letananted hep aotre fraezh eus va ferzh pe eus va lerc'hiader e Tours. Harpit 'ta kentizh da gas kartouchennoù, stelladoù kanolioù, mindrailherezioù ha danvezioù all.

Sinet : Leon Gambetta

G.S. : Ha kaset hoc'h eus 50 000 kartouchenn d'an A° de Keratry ? Ma n'hoc'h eus ket graet c'hoazh, na gasit ket dezhañ an tennoù-se, kasit int da Le Mans.

Primskrid n° 57

Conlie, 24 du, 4 e 35 beure

Penngadour Lu Breizh da Vrezel, Tours¹.

Pare on da loc'hañ kuit gant va bagadoù, hag o c'hortoz emeon abaoe dec'h da noz. Goulenn a ran e vefe kaset din kerkent an trenioù zo ezhomm.

¹ Dre fazi e oa bet kaset ar primskrid-se da Tours pa oa da vont kaset da Le Mans.

Primskrid n° 58

Rapport fait au nom de la Commission d'Enquête sur les actes du Gouvernement de la Défense nationale, A. de La Borderie, Le Camp de Conlie et l'Armée de Bretagne, Assemblée Nationale, Versailles, 1873

Emil de Keratry

Leon Gambetta

Fichenn goulennaoueg

Diell 1 :

Diell 1a :

- 1) Eus pelec'h eo bet tennet an diell-mañ ? Hag un diell istorel eo ?
- 2) Pet kamp a voe savet e Bro-C'hall evit harpañ al lu reizh ? Petra eo o fal ?
- 3) Pe zoare tud zo lakaet da benngadour ? Perak da 'z soñj ?

Diell 1b :

- 1) Deskriv doare, gwiskamant hag emzalc'h ar warded-red.
- 2) Hag emañ ar re-mañ erruet er c'hampoù-stummañ, da 'z soñj ? Petra en diskouez ?

Diell 2 :

- 1) Pegoulz ha gant piv eo bet skrivet ar pennad-mañ ?
- 2) Daoust ha kempenn e oa ar c'hamp evit pleustriñ an armoù ? Hag aes e oa bevañ er c'hamp a-hend-all ? Perak ?

Diell 3 :

- 1) Pet a dud zo bet er c'hamp ?
- 2) Pet a glañvour zo bet niverennet ? Gant petra e oant klañv ?
- 3) Pet a dud zo aet da anaon er c'hamp, hervez an testeni-mañ ?

Diell 4 :

- 1) Petra eo a weler war ar gartenn-mañ ?
- 2) Pegoulz eo bet tennet ar poltred ?
- 3) Hag aes eo ijinañ e c'halle an ti-mañ bodañ holl servijoù milourel ha melestradurel ul lu 50 000 den ?

Diell 5 : La Pastorale de Conlie

- 1) Lenn ar varzhoneg. Pegoulz eo bet skrivet ? Gant piv ?
- 2) Hag un diell istorel eo ?
- 3) Peseurt porzhad, pezh from a estaol ar barzh amañ ?
- 4) Perak hevelep from pa n'eo ket bet e Conlie ?

Diell 6 : Primskridoù brezel

- 1) Petra eo an dielloù-mañ ? Gant piv eo bet skrivet pep hini ?
- 2) Gant piv int bet dastumet ?
- 3) Ha hañvalout a ra an dud a skriv an eil re d'ar re all en em glevout ?
- 4) Keñveriañ ar primskridoù n°55 ha n°58 ? Petra a lavar Gambetta da Geratry ? Ha koulskoude petra a lavar de Keratry ?